

HỢP TÁC VĂN HOÁ VÀ GIÁO DỤC VIỆT NAM - ẤN ĐỘ DƯỚI TÁC ĐỘNG CỦA CHÍNH SÁCH “HÀNH ĐỘNG PHÍA ĐÔNG” (2014-2021)

Nguyễn Hữu Phúc, Nguyễn Tuấn Bình

Hội Khoa học Lịch sử Thừa Thiên Huế, Việt Nam

Trường Đại học Sư phạm, Đại học Huế, Việt Nam

Tác giả liên hệ: Nguyễn Hữu Phúc- Email: thienphuc2509history@gmail.com

Ngày nhận bài: 23-7-2022, ngày nhận bài sửa: 15-9-2022, ngày duyệt đăng: 30-9-2022

Tóm tắt: Từ năm 2014, Thủ tướng Ấn Độ Narendra Modi đã chuyển đổi “Chính sách Hướng Đông” thành “Chính sách “Hành động phía Đông” và xác định Đông Nam Á vẫn là đối tác quan trọng đảm bảo các lợi ích chiến lược của Ấn Độ. Theo đó, Ấn Độ coi Việt Nam là một trong những trụ cột trong chính sách “Hành động phía Đông” và đối tác quan trọng trong tầm nhìn Ấn Độ - Thái Bình Dương trên cơ sở thúc đẩy hợp tác toàn diện với Việt Nam thông qua “sức mạnh cứng” lẫn “sức mạnh mềm”. Trong những năm 2014-2021, Việt Nam - Ấn Độ đã đẩy mạnh quan hệ hợp tác toàn diện trên tất cả các lĩnh vực trong đó, văn hoá - giáo dục trở thành một trong những lĩnh vực hợp tác chủ yếu trong quan hệ hai bên, góp phần vào sự thành công của Chính sách “Hành động phía Đông” của Ấn Độ. Bài viết đi sâu phân tích vị trí và vai trò của Việt Nam trong chính sách “Hành động phía Đông” của Ấn Độ và thành tựu hợp tác giữa hai nước trên lĩnh vực văn hoá - giáo dục.

Từ khóa: Ấn Độ; Hành động phía Đông; hợp tác; văn hoá - giáo dục; Việt Nam.

1. Đặt vấn đề

Năm 2014, sau khi lên nhậm chức Thủ tướng Ấn Độ, N.Modi đã có nhiều chính sách, sáng kiến quan trọng, từng bước đưa Ấn Độ trở thành một nhân tố quan trọng trong nền kinh tế, chính trị châu Á và quốc tế. Với mục tiêu đưa Ấn Độ trở thành cường quốc trong khu vực và thế giới, Thủ tướng N.Modi đã thực hiện nhiều biện pháp ngoại giao quyết liệt, khôn khéo và kết hợp với các mục tiêu phát triển kinh tế quốc gia. Một trong những dấu ấn nổi bật trong chính sách đối ngoại của Thủ tướng N.Modi là chuyển từ “Chính sách Hướng Đông” thành “Chính sách Hành động phía Đông”. Trong chiến lược đối ngoại này, Ấn Độ rất xem trọng quan hệ hợp tác với Việt Nam, xác định Việt Nam là trụ cột chính

trong Chính sách Hành động phía Đông và đối tác quan trọng trong tầm nhìn Ấn Độ - Thái Bình Dương. Đến năm 2016, Việt Nam và Ấn Độ đã nâng cấp mối quan hệ lên Đối tác chiến lược toàn diện, điều đó thể hiện sự tin tưởng vững chắc, sự hiểu biết lẫn nhau giữa hai bên. Trong khuôn khổ “Chính sách Hành động phía Đông”, quan hệ hợp tác văn hoá - giáo dục đã đạt được nhiều thành tựu quan trọng.

Với việc sử dụng phương pháp nghiên cứu chuyên ngành là phương pháp lịch sử và phương pháp logic, kết hợp chặt chẽ với phương pháp phân tích, tổng hợp, so sánh,... quan hệ hợp tác giữa Việt Nam - Ấn Độ trên lĩnh vực văn hoá - giáo dục dưới tác động của Chính sách Hành động phía Đông sẽ từng bước được làm rõ. Mặt khác, những thành tựu đạt được trên lĩnh vực văn hoá - giáo dục trong thời kì Ấn Độ triển khai Chính sách Hành động phía Đông sẽ là cơ sở để quan hệ hai nước tiếp tục phát triển lên một tầm cao mới.

Cite this article as: Nguyen, H. P., Nguyen, T. B. (2022). The cultural and educational Vietnam - India cooperation under the “act east” policy’s impacts (2014-2021). *UED Journal of Social Sciences, Humanities and Education*, 12(1), 95-103. <https://doi.org/10.47393/jshe.v11i1.944>

2. Sự chuyển đổi từ “Chính sách Hướng Đông” thành “Chính sách Hành động phía Đông” của Ấn Độ và vị trí, vai trò của Việt Nam

Với sự thay đổi nhanh chóng của khu vực và quốc tế, cũng như khi lợi ích kinh tế của Ấn Độ ngày càng gắn chặt với hệ thống toàn cầu đã buộc các nhà lãnh đạo phải đổi mới tư duy và chính sách phát triển đất nước, trong đó có chính sách đối ngoại. Chính sách “Hướng Đông” mà sau này là Hành động phía Đông là một ví dụ điển hình cho sự điều chỉnh chính sách đối ngoại Ấn Độ sau năm 1991. Với sự điều chỉnh này, Chính phủ Ấn Độ đã và đang hướng quốc gia mình từ việc ủng hộ Phong trào Không liên kết và thế giới thứ ba sang chủ trương linh hoạt, thực tế hơn, tập trung cho chính sách kinh tế tự do mới cả trong nước và ngoài nước, các lĩnh vực thương mại và đầu tư ra nước ngoài (Long, 2016).

Chính sách “Nhìn về hướng Đông hay “Hướng Đông” được Thủ tướng Narasimha Rao đề ra trong bối cảnh Ấn Độ bắt đầu tiến hành cải cách, mở cửa đất nước và môi trường quốc tế có nhiều thuận lợi sau khi Chiến tranh Lạnh chấm dứt. Việc triển khai Chính sách Hướng Đông nhằm đưa Ấn Độ trở thành cường quốc kinh tế và quân sự không chỉ ở khu vực châu Á, mà còn phạm vi trên toàn thế giới. Trong giai đoạn đầu (1991-2003), chính sách này hướng tới các mục tiêu khôi phục, tăng cường hợp tác phát triển trên các lĩnh vực kinh tế, chính trị, an ninh, quân sự giữa Ấn Độ với Đông Nam Á, giữa liên khu vực Nam Á với Đông Nam Á và các thiết chế đa phương liên quan (N. T. Son, 2015). Tuy nhiên, với sự chuyển biến tích cực và những thành tựu đạt được của Ấn Độ với Đông Nam Á, Chính phủ quốc gia này bắt đầu hoạch định và mở rộng Chính sách Hướng Đông sang giai đoạn hai, mục tiêu trong thời điểm này được xác định một cách rõ ràng hơn, bao gồm: (i) hội nhập kinh tế với khu vực Đông Á thông qua việc ký kết các thỏa thuận thương mại tự do; (ii) chuyển từ những vấn đề đơn lẻ trong giai đoạn một sang chương trình hợp tác rộng lớn hơn; (iii) phát triển kinh tế và bảo đảm an ninh vùng Đông Bắc của Ấn Độ thông qua việc nâng cấp cơ sở hạ tầng và thúc đẩy giao thông (đường bộ, đường hàng không, đường biển) nối liền vùng Đông Bắc với các quốc gia phía Đông; (iv) vừa thúc đẩy hợp tác với Trung Quốc, vừa kiềm chế ảnh hưởng của nước này, gia tăng vị thế và bảo đảm lợi ích chiến lược của Ấn Độ ở Đông Á (N. T. Son, 2015).

Xét về bản chất, “*Hướng Đông thực chất có nghĩa là một Ấn Độ hướng ngoại, là tập hợp tất cả sức mạnh động*

lực và nội tại khu vực, là đang hướng trực tiếp vào sự đồng vận với một vùng lân cận thống nhất và tiến bộ tới phía Đông thuộc đất mẹ châu Á” (Thảo, 2015). Trong bài phát biểu với chủ đề: “Quan hệ của Ấn Độ với các nước láng giềng phía Đông” tại Học viện Doanh nghiệp Bangladesh ngày 31/5/2005, Thủ ký Bộ Ngoại giao Ấn Độ Shri Rajiv Sikri đã khẳng định: “*Chính sách Hướng Đông của Ấn Độ không phải là khẩu hiệu chính trị đơn thuần. Nó có một cơ sở kinh tế mạnh mẽ. Nó đã và đang là một phản ứng đối với các phương trình và xu hướng toàn cầu đã thay đổi của thế giới thời hậu Chiến tranh Lạnh, cũng như tìm kiếm sự hội tụ kinh tế và chính trị với một khu vực năng động rộng lớn đang phát triển thành một khối quyền lực kinh tế và chính trị toàn cầu quan trọng. Các chính sách kinh tế đang thay đổi và sự tự tin ngày càng tăng của chúng ta khi coi toàn cầu hóa không chỉ là thách thức mà còn là cơ hội, đã cho chúng ta một cái nhìn mới về tầm quan trọng của khu vực châu Á*” (Sikri, 2015). Như vậy, sự điều chỉnh chính sách đối ngoại của Ấn Độ dưới thời Thủ tướng Narasimha Rao có sự kế thừa truyền thống dựa trên nền tảng tư duy đối ngoại của người tiền nhiệm J. Nehru, nhưng chú trọng lợi ích dân tộc, đồng thời xác định Đông Nam Á đóng vai trò trung tâm của Chính sách Hướng Đông. Đối với Đông Nam Á, các nhà hoạch định chính sách phát triển đất nước ở các nước cũng nhận thấy Ấn Độ là đối tác, thị trường có tiềm năng cho những lợi ích khu vực. Như vậy, chính “*sự trùng hợp về lợi ích giữa Ấn Độ và Đông Nam Á đã làm cho Ấn Độ tự tin trong việc triển khai Chính sách Hướng Đông của mình*” (Vinh, 2005).

Tuy nhiên, việc thực hiện Chính sách Hướng Đông của Chính phủ Ấn Độ trong mục tiêu kết nối với châu Á trong thập niên 90 của thế kỷ XX đến thập niên đầu của thế kỷ XXI vẫn còn tạo khoảng cách rất lớn. Đặc biệt, Mỹ và Trung Quốc đang gia tăng ảnh hưởng tại khu vực châu Á, cũng như cân cân quyền lực kinh tế của Trung Quốc đang áp đảo tới mức nhiều quốc gia không thể lựa chọn cách nào khác ngoài việc chấp nhận yêu cầu từ phía Bắc Kinh (Allison, 2020). Rõ ràng, chính tham vọng trở thành cường quốc hàng đầu thế giới đã buộc Trung Quốc phải bao vây, kẹp chặt Ấn Độ khiến cho không gian phát triển của Ấn Độ bị thu hẹp lại. Và Ấn Độ không thể mặc nhiên để Trung Quốc đạt được ý đồ của mình, cũng như chậm trễ trước sự trỗi dậy của Trung Quốc Trong khi đó, phía Mỹ đang điều chỉnh chiến lược hướng đến Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương và tăng cường, hiện đại hoá các liên

minh, mở rộng quan hệ đối tác với Ấn Độ. Đây chính là cơ sở quan trọng để Thủ tướng N.Modi điều chỉnh chính sách đối ngoại sau khi nhậm chức Thủ tướng Ấn Độ là, nâng cấp “Chính sách Hướng Đông” sang “Chính sách Hành động phía Đông”, nhằm khẳng định khẳng định vị thế của Ấn Độ ở khu vực và trên thế giới, trong thế bị Trung Quốc kìm hãm.

Có thể nói, Chính sách Hành động phía Đông của Thủ tướng N.Modi là sự tiếp nối đường lối và chủ trương đối ngoại đa liên kết (multi-alignment) của Thủ tướng tiền nhiệm Manmohan Singh. Sự đa liên kết nhấn mạnh vào sự tham gia gắn bó với các tổ chức đa phương khu vực, sử dụng quan hệ đối tác chiến lược để thúc đẩy phát triển kinh tế và an ninh quốc gia của Ấn Độ, cũng như phát huy ảnh hưởng và quảng bá các giá trị của Ấn Độ ra bên ngoài khu vực và thế giới (K. Minh, 2021). Bằng cách đổi tên “Chính sách Hướng Đông” sang “Hành động phía Đông”, Thủ tướng N.Modi đã thể hiện sự chủ động và hành động có mục đích hơn so với những người tiền nhiệm. Ngay trong tuyên bố tranh cử năm 2014, ông Modi cam kết sẽ đưa Ấn Độ lên “*vị trí xứng đáng trong cộng đồng các quốc gia và các tổ chức quốc tế*”. Theo đó, định hướng chiến lược của Thủ tướng N.Modi chính là “*đưa Ấn Độ từ một nước “cân bằng” trở thành một cường quốc toàn cầu, có ảnh hưởng bao trùm và vị thế vững vàng trên bản đồ địa chính trị khu vực*” (Trung, 2020, 2). Trong khi triển khai Chính sách Hành động phía Đông, Thủ tướng N.Modi nhấn mạnh đến tính cấp thiết triển khai hành động cụ thể để tăng cường phát triển quan hệ với các nước ASEAN. Do vậy, ông N.Modi đã thực hiện nhiều chuyến viếng thăm cấp cao đến nhiều nước Đông Nam Á như Việt Nam, Thái Lan, Indonesia, Malaysia, Singapore,...

Điểm chung trong “Chính sách “Hướng Đông” cũng như “Chính sách “Hành động phía Đông”, các nhà cầm quyền Ấn Độ xác định, Đông Nam Á là cửa ngõ để Ấn Độ tiến vào thị trường châu Á - Thái Bình Dương, trong đó, Việt Nam đóng vai trò là điểm tựa trong ASEAN để Ấn Độ thực hiện Chính sách Hành động hướng Đông của mình. Với việc xác định Việt Nam là nhân tố mạnh nhất trong Chính sách Hành động phía Đông của Ấn Độ, điều đó thể hiện qua thực tế trong ba tháng đầu kể từ khi Thủ tướng N.Modi lên cầm quyền. Trong chuyến thăm chính thức Việt Nam từ ngày 2/9 đến 3/9/2016, Thủ tướng N.Modi khẳng định: Việt Nam là trụ cột quan trọng trong

“Chính sách Hành động phía Đông của Ấn Độ và trong phát triển quan hệ của Ấn Độ với ASEAN, mong muốn đưa quan hệ đối tác chiến lược giữa hai nước lên tầm cao hơn (Quế, 2019, 424). Đây là tiền đề quan trọng để mối quan hệ Việt Nam - Ấn Độ được nâng cấp lên tầm Đối tác chiến lược toàn diện (9/2016).

Từ sau năm 2014, trong tư duy chiến lược của Thủ tướng N.Modi, Ấn Độ muốn đóng vai trò tích cực cả về chính trị và an ninh ở khu vực châu Á - Thái Bình Dương. Trong bối cảnh an ninh của khu vực đang dần thay đổi cũng như sự trỗi dậy của Trung Quốc, Việt Nam rõ ràng có vai trò quan trọng chủ chốt đối với sự hiện diện lâu dài của Ấn Độ ở khu vực châu Á - Thái Bình Dương. Và chính sách đối ngoại của Ấn Độ là tăng cường quan hệ toàn diện với Việt Nam, đồng thời coi Việt Nam là một phần trong Chính sách Hành động phía Đông (Thành, 2018, 94).

Không chỉ trong khuôn khổ hợp tác song phương, Việt Nam và Ấn Độ còn tích cực hỗ trợ và hợp tác chặt chẽ trên nhiều lĩnh vực thông qua các tổ chức, diễn đàn khu vực và quốc tế, góp phần nâng cao và bảo vệ lợi ích chung của hai nước trong bối cảnh Trung Quốc đang trỗi dậy. Trong chuyến thăm chính thức của Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ cùng đoàn đại biểu cấp cao Quốc hội Việt Nam đến Ấn Độ vào tháng 12/2021, Chủ tịch Hạ viện Ấn Độ Om Birla tiếp tục khẳng định “*Việt Nam là một trụ cột chính trong Chính sách Hành động hướng Đông của Ấn Độ, đồng thời Việt Nam đóng vai trò hết sức quan trọng trong việc tăng cường sự hợp tác của Ấn Độ với khu vực ASEAN*” (K. Minh, 2021). Cũng trong buổi viếng thăm này khi bối cảnh đại dịch Covid-19 tiếp tục diễn ra phức tạp, ông Om Birla nhấn mạnh: “*Trong thời gian tới, với tinh thần của chính sách Hành động hướng Đông, chúng tôi hy vọng sẽ tăng cường kết nối cả trực tiếp và trực tuyến với Việt Nam*” (K. Minh, 2021). Như vậy, trong tầm nhìn của Ấn Độ cũng như sự triển khai Chính sách Hành động hướng Đông, Việt Nam là cầu nối quan trọng để Ấn Độ tăng cường hợp tác trong các cơ chế đa phương tại khu vực châu Á - Thái Bình Dương nói chung và Đông Nam Á nói riêng, là trụ cột quan trọng trong Chính sách Hành động phía Đông của quốc gia này. Đây cũng chính là cơ sở để giao lưu văn hoá và hợp tác giáo dục diễn ra tốt đẹp trong thời điểm Ấn Độ thực thi Chính sách Hành động phía Đông.

3. Thành tựu hợp tác văn hoá - giáo dục giữa Việt Nam và Ấn Độ dưới tác động của Chính sách Hành động phía Đông

Đối với khu vực Đông Nam Á nói chung, Việt Nam nói riêng, việc Thủ tướng N.Modi thay đổi “Chính sách Hướng Đông” thành “Chính sách Hành động phía Đông” và đặc biệt chú trọng đến nguồn lực sức mạnh mềm của Ấn Độ không nằm ngoài mục tiêu tạo dựng hình ảnh và vị thế quốc gia này trên trường quốc tế. Bên cạnh mục tiêu đưa Ấn Độ vươn lên mạnh mẽ để trở thành một cường quốc hàng đầu thế giới, Thủ tướng N.Modi còn có tham vọng biến quốc gia này thành một quốc gia lãnh đạo về tư tưởng toàn cầu, giống như một vị giáo trưởng tinh thần thế giới (Tiến, 2020, 29). Theo đó, Chính phủ N.Modi chủ yếu dựa vào văn hoá và hợp tác giáo dục - đào tạo và để thúc đẩy sức mạnh mềm của Ấn Độ. Đây cũng là lần đầu tiên, Ấn Độ bắt đầu sử dụng một cách có hệ thống các tài nguyên con người và văn hoá giàu có mà trước đây đã phát triển khá độc lập với các chính sách của nhà nước (Nga & Quỳnh, 2016, 16).

Việc Chính phủ Ấn Độ điều chỉnh “Chính sách Hướng Đông” lên “Hành động phía Đông” đã có nhiều tác động mạnh mẽ đến quan hệ hợp tác song phương Việt Nam - Ấn Độ trên nhiều lĩnh vực, trong đó hợp tác văn hoá - giáo dục đã đạt được nhiều thành tựu nhất định. Trong thời điểm Chính phủ Ấn Độ thực thi Chính sách Hành động phía Đông và nhất từ khi Việt Nam và Ấn Độ nâng cấp mối quan hệ lên Đối tác chiến lược toàn diện, hợp tác trên lĩnh vực văn hoá - giáo dục ngày càng đóng vai trò quan trọng trong việc thắt chặt mối quan hệ giữa hai bên.

3.1. Về hợp tác văn hoá

Từ khi Hiệp định hợp tác văn hoá giữa hai nước được ký kết năm 1976, một số chương trình trao đổi văn hoá đã được tiến hành điều đặn. Từ khi thực hiện Chính sách Hành động phía Đông, các chương trình hợp tác về văn hoá thông qua cả hai kênh ngoại giao nhà nước và ngoại giao nhân dân đã được hai bên tiến hành thường xuyên. Theo đó, sự hợp tác văn hoá giữa Việt Nam chủ yếu diễn ra ở những nội dung như: giao lưu, trao đổi văn hoá, hợp tác bảo tồn di sản văn hoá, tổ chức liên hoan phim, ...

Nhân kỷ niệm 70 năm ngày Quốc khánh Việt Nam (2/9) và 43 năm thiết lập quan hệ Ngoại giao Việt Nam - Ấn Độ, ngày 28/8/2015, Bảo tàng Chứng tích chiến tranh và Sở Văn hoá, Thể thao và Du lịch Thành phố Hồ Chí Minh phối hợp với Tổng Lãnh sự quán Ấn Độ tổ chức

triển lãm ảnh “Việt Nam - Ấn Độ: Vì Hoà bình và Phát triển”. Triển lãm giới thiệu 73 ảnh tư liệu, 160 ấn phẩm, trong đó có những bức ảnh do trẻ em vẽ về tình hữu nghị Việt Nam và Ấn Độ, các ấn phẩm được xuất bản tại Ấn Độ về Chủ tịch Hồ Chí Minh. Tiếp đó, ngày 16/10/2015, Bảo tàng Chứng tích chiến tranh tiếp tục phối hợp với Tổng Lãnh sự quán Ấn Độ tại Thành phố Hồ Chí Minh tổ chức chương trình giao lưu “Áo dài và Saree - Thắm tình hữu nghị”. Qua những hoạt động này, nhân dân Việt Nam - Ấn Độ cũng như cộng đồng quốc tế cảm nhận sâu sắc hơn mối quan hệ hợp tác tốt đẹp của hai nước từ trong cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc cho đến khi xây dựng hoà bình và phát triển đất nước, cũng như những nét văn hoá truyền thống của Việt Nam - Ấn Độ. Từ đó chuyển tải thông điệp đến thế hệ trẻ ngày nay phải chung tay thắt chặt hơn nữa mối quan hệ và bảo tồn, phát huy các giá trị di sản văn hoá truyền thống của hai nước.

Trong Chính sách Hành động phía Đông, Ấn Độ sẽ tập trung và đẩy mạnh hơn nữa hợp tác trong lĩnh vực văn hoá, vì chúng có nhiều tiềm năng cần được khai thác. Trong chuyến thăm chính thức Việt Nam của Thủ tướng N.Modi vào tháng 9/2016, lãnh đạo hai nước đã nhất trí hợp tác văn hoá thông qua tăng cường trao đổi trên cả kênh Đảng, Quốc hội và giao lưu nhân dân. Tuyên bố chung Việt Nam - Ấn Độ, trong đó chọn năm 2017 là “Năm Hữu nghị Việt Nam - Ấn Độ” vào dịp kỉ niệm 45 năm thiết lập quan hệ ngoại giao Việt Nam - Ấn Độ (7/1/1972-7/1/2017), 10 năm thiết lập quan hệ Đối tác chiến lược (6/7/2007-6/7/2017) (Báo Điện tử Chính phủ, 2016). Có thể nói, chuyến thăm Việt Nam của Thủ tướng Narendra Modi tại Việt Nam lần này tạo cơ sở thúc đẩy hợp tác song phương phát triển trong bối cảnh chính sách Hành động hướng Đông đang gia tăng ảnh hưởng khu vực châu Á. Năm 2017, hai nước đã đã tổ chức nhiều sự kiện văn hóa quan trọng. Chương trình Những ngày văn hoá Phật giáo Ấn Độ tại Việt Nam lần thứ hai¹ đã được Hội Hữu nghị Việt Nam - Ấn Độ, Giáo hội Phật giáo Việt Nam và Đại sứ quán Cộng hòa Ấn Độ tại Việt Nam phối hợp tổ chức từ ngày 16-19/3/2017 tại Đại bảo tháp Mandala Tây Thiên, chùa Thiên Ân (xã Đại Đình, huyện Tam Đảo, tỉnh Vĩnh Phúc) để lại nhiều dấu ấn quan trọng

¹Ngày Văn hóa Phật giáo Ấn Độ tại Việt Nam lần thứ 1 đã được tổ chức tại chùa Phật Tích (huyện Tiên Du, tỉnh Bắc Ninh) năm 2014.

đối với nhân dân hai nước. Nhân dịp này, Đức Gyalwang Drukpa đã tặng Giáo hội Phật giáo Việt Nam bức tranh thêu trên gấm hình tượng Bồ Tát Quan Thế Âm do 40 nghệ nhân chuyên trách các công trình tâm linh sáng tác công phu dưới sự gia trì, giám sát nghiêm ngặt của các bậc thượng sư và chư tăng cao cấp. Bức tranh đã được Tổ chức Vietkings xác lập kỷ lục là bức tranh thêu hình tượng Bồ Tát Quan Thế Âm lớn nhất Việt Nam với kích thước 11,7m x 16m (Lan, 2017).

Tại Ấn Độ, đêm 3/9/2017, Liên hoan hữu nghị nhân dân Việt Nam - Ấn Độ lần thứ 9 đã khai mạc trọng thể tại Thành phố Chandigarh, bang Punjab, miền bắc của Ấn Độ. Sau lễ khai mạc, khán giả có cơ hội thưởng thức những tiết mục văn nghệ đặc sắc với nội dung ca ngợi vẻ đẹp quê hương, đất nước và con người, tình hữu nghị Việt Nam - Ấn Độ do các nghệ sĩ của hai nước biểu diễn. Cũng nằm trong khuôn khổ Liên hoan lần này, đại biểu hai nước cùng nhau ôn lại truyền thống đoàn kết, hợp tác, giúp đỡ lẫn nhau, đồng thời thảo luận và đề xuất những giải pháp nhằm đưa quan hệ hợp tác hai nước phát triển lên tầm cao mới.

Một trong những lĩnh vực hợp tác mà cả Việt Nam và Ấn Độ khá quan tâm là công tác bảo tồn, tôn tạo các di sản văn hóa, địa điểm khảo cổ. Ngay sau khi “Chính sách Hành động phía Đông” có hiệu lực, Chính phủ Ấn Độ đã ký kết với Chính phủ Việt Nam “Bản ghi nhớ về bảo tồn Di sản Văn hoá thế giới Khu di tích Mỹ Sơn” vào ngày 28/10/2014. Ấn Độ đã tài trợ cho việc bảo tồn và tôn tạo các nhóm tháp tại Mỹ Sơn với tổng kinh phí khoảng 160 triệu Rupee (tương đương 53 tỷ VNĐ), dự án này sẽ triển khai trong 5 năm và thời gian thực hiện 05 năm (2017-2021) (Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, 2015). Mục tiêu là bảo tồn ba nhóm tháp A, H và K trong thời gian 5 năm với kinh phí 160 triệu Rupee (tương đương 53 tỷ VNĐ) từ phía Ấn Độ tài trợ. Thông qua quá trình thực hiện dự án, đã góp phần nâng cao năng lực về quản lý và chuyên môn cho đội ngũ cán bộ, tạo điều kiện xây dựng và hình thành lực lượng công nhân lành nghề về bảo tồn di tích. Có thể nói, dự án ra đời đã thể hiện rõ quyết tâm của Chính phủ và nhân dân hai nước trong việc tăng cường quan hệ về văn hóa, khẳng định tình hữu nghị bền chặt của hai dân tộc, từ tầm nhìn chung hướng đến tương lai. Đây là dự án đầu tiên trên lĩnh vực trùng tu và bảo tồn di tích. Mở ra những dự án trùng tu

tháp Chăm khác ở miền Trung Việt Nam vốn còn rất nhiều khó khăn trong bảo tồn hiện nay (Hộ, 2019).

Ngoài ra, Đại sứ quán Ấn Độ tại Việt Nam phối hợp với Hội Hữu nghị Việt Nam - Ấn Độ tại Thành phố Đà Nẵng và Bảo tàng Điều khắc Chăm tổ chức cuộc tọa đàm “Di sản văn minh Việt Nam - Ấn Độ” vào ngày 25/8/2017. Tại buổi tọa đàm, các học giả và các nhà khoa học, khảo cổ học đã trình bày nhiều tham luận tập trung làm sáng tỏ những giá trị di sản văn hoá Ấn Độ trên đất nước Việt Nam, những nỗ lực trong công tác bảo tồn di sản văn hóa của hai nước. Buổi tọa đàm với nhiều nội dung có ý nghĩa thiết thực đã góp phần tăng cường hơn nữa quan hệ văn hoá lâu đời giữa Việt Nam và Ấn Độ. Trên cơ sở đó, Chính phủ và nhân dân hai nước sẽ có những phương hướng hợp tác trong việc gìn giữ, phát huy các di sản văn hoá chung giữa hai quốc gia.

Nhằm thúc đẩy trao đổi, giao lưu văn hoá giữa hai nước, Ấn Độ đã thành lập Trung tâm Văn hóa tại Hà Nội vào năm 2017. Đây được xem là tổ chức phi lợi nhuận đặt dưới sự kiểm soát hành chính của Đại sứ quán Ấn Độ, Hội đồng Quan hệ Văn hóa Ấn Độ (ICCR) và Bộ Văn hóa Ấn Độ. Theo đó, Trung tâm Văn hoá Ấn Độ sẽ tổ chức các lớp dạy Yoga, dạy nhạc và nhạc truyền thống, dạy tiếng Anh và tiếng Hindi, các lớp thủ công mỹ nghệ Ấn Độ, biểu diễn ca múa nhạc, chiếu phim, tổ chức triển lãm, hội thảo, tổ chức sự kiện xúc tiến liên quan (du lịch, kinh tế, thương mại...), tổ chức sự kiện văn hoá, hợp tác với các hoạt động của cộng đồng người Ấn Độ tại Việt Nam (H. Minh, 2017).

Trong những năm gần đây, nhiều hoạt động kỷ niệm ngày sinh của hai vị lãnh tụ Mahatma Gandhi và Chủ tịch Hồ Chí Minh đã hai quốc gia hết sức quan tâm, đây được xem là gạch nối nhằm nâng cao hơn nữa mối quan hệ hữu nghị Việt Nam - Ấn Độ. Tiêu biểu có Đài tưởng niệm Mahatma Gandhi được dựng tại Đại sứ quán Ấn Độ tại Thủ đô Hà Nội vào tháng 8/2018 và Đài tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh được dựng tại Đại sứ quán Việt Nam tại Thủ đô Niu Đê-li (Ấn Độ) vào tháng 9/2021. Những tượng đài này không đơn thuần vinh danh những vị anh hùng dân tộc vĩ đại của hai nước mà còn là biểu tượng của văn hóa dân tộc và những thông điệp về hòa bình mà hai nước muốn gửi đến thế giới.

Các chuyến trao đổi đoàn nghệ thuật của hai nước sang biểu diễn ở thủ đô và các thành phố lớn của nhau cũng góp phần làm toả sáng những thành tựu nghệ thuật

của hai quốc gia. Từ sau năm 2014, Việt Nam và Ấn Độ tích cực tham gia các Liên hoan phim của nhau. Trong tháng 12/2015, Đại sứ quán Ấn Độ tại Việt Nam phối hợp Cục Điện ảnh và Tổng cục Du lịch (Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch) đã tổ chức Liên hoan phim Ấn Độ tại ba thành phố lớn của Việt Nam là Hà Nội, Đà Nẵng và Thành phố Hồ Chí Minh. Theo chương trình có 8 phim được chọn trình chiếu là: Ba chàng ngốc, Lạy Chúa tôi, Cậu bé đặc biệt, Paheli, Nghị lực, Những trái tim khát vọng, Tình duyên nào Sid và Jodha Akbar. Cũng nằm trong khuôn khổ Liên hoan phim Ấn Độ, 14 đạo diễn nổi tiếng của Ấn Độ sẽ đến Việt Nam và cùng các nhà làm phim trong nước tham dự hội thảo “Hợp tác điện ảnh Việt Nam - Ấn Độ và vai trò đối với xúc tiến du lịch”, thăm các địa danh du lịch nổi tiếng của Việt Nam để tìm kiếm bối cảnh quay phim. Đến năm 2017, Ấn Độ cũng đã tổ chức Liên hoan phim Việt Nam tại Trung tâm Habitat Ấn Độ (IHC) ở thủ đô New Delhi. Đây là sự kiện tiếp nối chuỗi sự kiện văn hóa do Đại sứ quán Việt Nam tại Ấn Độ phối hợp với Trung tâm Habitat Ấn Độ và ICCR tổ chức. Qua những liên hoan phim, cho thấy quan hệ Việt Nam - Ấn Độ diễn ra hết sức tốt đẹp và cũng cần nhấn mạnh rằng, giao lưu, hợp tác văn hoá là bước đi tiên phong, góp phần tạo nên sự thành công của Chính sách Hành động hướng Đông khi Ấn Độ xác định Việt Nam đóng vai trò chủ chốt giúp họ duy trì sự hiện diện lâu dài tại khu vực châu Á - Thái Bình Dương.

Trong những năm gần đây, quan hệ văn hoá Việt Nam - Ấn Độ còn đạt được thêm những thành tựu thông qua các hoạt động văn hoá diễn ra ở các trường đại học, viện nghiên cứu có sự hỗ trợ của Đại Sứ quán Ấn Độ, Lãnh sự quán Ấn Độ như: tại Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam đã diễn ra Lễ kỷ niệm 68 năm ngày Quốc Khánh Ấn Độ và ra mắt ba chi hội mới của Hội hữu nghị Việt Nam - Ấn Độ thành phố Hà Nội, bao gồm: Chi hội Nghiên cứu Ấn Độ và Tây Nam Á, Chi hội Trường Đại học FPT và Chi hội Tạp chí Kinh tế Môi trường; Ngày hội Yoga Quốc tế lần thứ nhất được tổ chức tại Khu Thể thao Quần Ngựa ở Hà Nội thu hút đông đảo nhiều người tham gia biểu diễn Yoga (tháng 21/6/2015); Cuộc thi vẽ tranh “Các biểu tượng nổi tiếng của Ấn Độ và Việt Nam” nhân kỷ niệm 75 năm Ngày Độc lập nước Cộng hòa Ấn Độ (Azadi Ka Amrit Mahotsav) (tháng 12/2021); Triển lãm ảnh trực tuyến “Việt Nam - Ấn Độ: 50 năm hợp tác” trưng bày 50 bức ảnh tư liệu đen trắng và ảnh màu, phản ánh chân thực, sinh động tình đoàn kết hữu nghị và hợp tác giữa hai nước (tháng 1/2022).

3.2. Về hợp tác giáo dục - đào tạo

Bên cạnh sự giao lưu, hợp tác văn hoá giữa Việt Nam - Ấn Độ, phương diện giáo dục - đào tạo cũng đạt được nhiều thành tựu nhất định trong giai đoạn 2014-2021. Với sự tin cậy và chia sẻ lợi ích chung trong quan hệ giữa hai nước, Ấn Độ dành nhiều ưu tiên trong hợp tác và phát triển giáo dục - đào tạo.

Hiện nay, Việt Nam là quốc gia nhận được nhiều chương trình học bổng của Chính phủ Ấn Độ. Theo đó, Ấn Độ hỗ trợ Việt Nam đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao. Ấn Độ hiện đang cung cấp 150 suất học bổng ngắn hạn thuộc Chương trình hợp tác Kinh tế kỹ thuật (ITEC); 30 suất học bổng thuộc Chương trình Trao đổi văn hóa ICCR (CEP) và Chương trình Học bổng văn hóa (GCSS). Ngoài ra, Ấn Độ còn cấp cho Việt Nam một số học bổng đào tạo tiếng Hindi và văn hóa Ấn Độ (2 - 4 suất/năm). Ấn Độ cũng hỗ trợ Việt Nam một số dự án về công nghệ thông tin và giảng dạy tiếng Anh, như Trung tâm đào tạo nguồn lực chất lượng cao về công nghệ thông tin và truyền thông tại Hà Nội (ARC-ICT, hoạt động từ tháng 9-2011); giúp Việt Nam thành lập Trung tâm tiếng Anh tại Đại học Đà Nẵng (thuộc khuôn khổ hợp tác ASEAN - Ấn Độ), Trung tâm tiếng Anh tại Học viện Quốc phòng. Bên cạnh đó, Ấn Độ còn cung cấp cho Việt Nam hệ thống máy tính hiệu năng cao lắp đặt tại Đại học Bách khoa Hà Nội (N. T. T. Sơn, 2022). Trong chuyến thăm Việt Nam (tháng 10/ 2010), Thủ tướng Ấn Độ Manmohan Singh đã tuyên bố tăng số lượng học bổng ITEC (Chương trình Hợp tác Kinh tế Kỹ thuật) cho Việt Nam từ 75 lên đến 150 suất mỗi năm, bắt đầu có hiệu lực từ năm 2012-2013. Cho đến nay, hơn 1.200 người Việt Nam đã được hưởng lợi từ chương trình ITEC, trong đó có 40 học bổng dành cho sinh viên đại học, cao học và nghiên cứu sinh do ICCR (Hội đồng quan hệ văn hoá Ấn Độ cấp, 25 học bổng trong Khuôn khổ Ấn Độ - ASEAN (ASEAN India Framework) và 5 học bổng thuộc Kế hoạch Colombo (Colombo Plan) (Nga & Quỳnh, 2016, 18-19).

Trong khoảng 2 năm (2016-2018), có khoảng 400 sinh viên đến từ các cơ quan nhà nước và tổ chức tư nhân đã tham gia các khoá đào tạo ngắn hạn của Ấn Độ. Trong hợp tác quốc phòng, Ấn Độ dành từ 20-30 suất học bổng cho học viên sĩ quan Quân đội Nhân dân Việt Nam. Hiện nay, có khoảng 300 sĩ quan Việt Nam tham gia các khoá đào tạo kỹ thuật, chỉ huy - tham mưu, tiếng Anh, tin học tại Ấn Độ và Bộ Quốc phòng Ấn Độ còn cử giảng viên sang trực tiếp giảng dạy tiếng Anh, công nghệ thông tin

tại các trường, học viện của quân đội Việt Nam (Nga & Quang, 2018, 83).

Để nâng cao sự hiểu biết về hệ thống giáo dục Ấn Độ, trong hai ngày 19-20/3/2018, Đại sứ quán Ấn Độ đã tổ chức “Hội thảo Kết nối và hội chợ Giáo dục” (Networking Seminar and Education Fair) tại Hà Nội. Hội thảo đã thu hút được 20 trường đại học Ấn Độ, bao gồm những trường uy tín như Đại học Asoka ở Sonipat, Đại học VIT ở Vellore, Đại học Christ ở Bangalore,... và đại diện của nhiều trường đại học uy tín của Việt Nam như trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn Hà Nội, Trường Đại học Kinh tế Quốc dân, Học viện Ngoại giao,... Mặc dù về phía Việt Nam vẫn chưa thể cung cấp nhiều học bổng cho sinh viên Ấn Độ nhưng Chính phủ Việt Nam đã và đang đẩy mạnh đào tạo chuyên ngành Ấn Độ học và các hoạt động nghiên cứu về Ấn Độ. Trong đó, Bộ môn Ấn Độ học tại Khoa Đông phương học thuộc Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn Hà Nội và Thành phố Hồ Chí Minh ngày càng thu hút được sinh viên theo học.

Từ năm 2017, Trung tâm nghiên cứu và phát triển điện toán (C-DAC) Ấn Độ cũng có những hoạt động hợp tác, hỗ trợ các nước Đông Nam Á, trong đó có Việt Nam với hai dự án cụ thể: (i) Trung tâm nguồn lực chất lượng chất lượng công nghệ thông tin và truyền thông Việt Nam - Ấn Độ tại Hà Nội (ARC-ICT); (ii) tài trợ cho trường Đại học Bách khoa Hà Nội Dự án hỗ trợ nâng cao năng lực tính toán hiệu năng cao tại Việt Nam theo phương thức viện trợ không hoàn lại (Quế, 2019, 455). Ngoài ra, Việt Nam còn đề nghị C-DAC hỗ trợ các trường đại học và viện nghiên cứu của Việt Nam trong nghiên cứu khoa học và công nghệ, đặc biệt trong các lĩnh vực khoa học ứng dụng, máy tính tính hiệu năng cao, an toàn thông tin,...; chuyển giao công nghệ, hỗ trợ nhân lực giúp Việt Nam vận hành khai thác, sử dụng hiệu quả siêu máy tính Param cho mục đích đào tạo, nghiên cứu khoa học và ứng dụng thực tế; tiếp tục hỗ trợ công nghệ, giáo trình và cử chuyên gia sang đào tạo tại các Trung tâm công nghệ thông tin do Ấn Độ tài trợ cũng như các chương trình đào tạo công nghệ thông tin khác do Việt Nam tổ chức; hỗ trợ các chuyên gia Việt Nam sang học tập, nghiên cứu tại C-DAC (Quế, 2019, 455). Có thể nói, thông qua các dự án hợp tác, Ấn Độ đã giúp Việt Nam đào tạo và nâng cao trình độ cho các nhà khoa học trẻ thuộc các lĩnh vực mà hai bên cùng quan tâm. Ngoài ra, phía Ấn Độ cũng sẵn

sàng hỗ trợ xây dựng công viên khoa học - công nghệ, đầu tư vào các khu công nghiệp cao.

Hai bên cũng đã tiến hành trao đổi các chương trình hợp tác và đào tạo khoa học công nghệ, Việt Nam và Ấn Độ có chung nhận định rằng: đào tạo IT, khoa học - công nghệ cần được đẩy mạnh triển khai hơn nữa, nhất là khi Chính sách Hành động hướng Đông có hiệu lực (Quế, 2019, 454-455). Vào tháng 9/2016, theo thư mời của 2 trường Đại học quy mô lớn của Ấn Độ: Đại học Lovely Professional University (LPU) và Chandigarh University (CU), bang Punjab của Ấn Độ, Đại sứ Việt Nam tại Ấn Độ Tôn Sinh Thành đã có chuyến thăm trao đổi tình hình hợp tác giáo dục, nói chuyện, giao lưu với sinh viên của hai trường, đồng thời đã ký kết Bản ghi nhớ (MOU) về trao đổi giáo dục.

4. Một kết luận

Giống như các quốc gia ở Đông Nam Á, Việt Nam là một đối tác quan trọng của Ấn Độ trong “Chính sách Hành động phía Đông”. Theo học giả Danille Rajendram, chính sự căng thẳng trong quan hệ Việt - Trung cùng với những ưu thế về vị trí – địa chiến lược của Việt Nam ở Đông Dương và Biển Đông đã khiến Việt Nam trở thành đối tác tự nhiên trong mục tiêu cân bằng với Trung Quốc (Rajendram, 2014, 8-9). Hơn thế nữa, Việt Nam còn là thành viên có vai trò quan trọng trong khu vực Đông Nam Á. Do đó, trong tầm nhìn của Ấn Độ, Việt Nam cùng với mối quan hệ truyền thống, hữu nghị sẽ là cầu nối giúp Ấn Độ thúc đẩy và mở rộng hợp tác, liên kết với khu vực Đông Nam Á - trọng tâm trong Chính sách Hành động phía Đông.

Xét về mặt lịch sử và lợi ích hiện tại của hai nước, quan hệ giữa Việt Nam và Ấn Độ rất đặc thù, không có tranh chấp và trên nhiều vấn đề quốc tế và khu vực, hai nước có đồng quan điểm. Do đó, sự hợp tác văn hoá - giáo dục là cơ sở quan trọng để thúc đẩy quan hệ hợp tác Việt Nam - Ấn Độ ngày càng phát triển sâu rộng, cũng là nhân tố quan trọng để giúp Ấn Độ triển khai thành công Chính sách Hành động phía Đông. Tuy nhiên, đây cũng là vấn đề lớn đặt ra cho các nhà quản lý giáo dục và văn hoá đưa ra những chiến lược phù hợp và hiệu quả nhằm phát triển mối quan hệ Việt Nam - Ấn Độ ngày càng sâu rộng, ổn định và bền vững hơn.

Trong hai thập kỷ đầu thế kỷ XXI, quan hệ hợp tác văn hoá và giáo dục Việt Nam - Ấn Độ đã đạt nhiều thành

tự vượt bậc. Những hoạt động giao lưu, trao đổi văn hoá và hợp tác giáo dục - đào tạo diễn ra thường xuyên cả ở hai nước trên cả hai kênh ngoại giao nhà nước và nhân dân. Hiện nay, hợp tác văn hoá và giáo dục có triển vọng phát triển trong bối cảnh Chính phủ Ấn Độ thực thi Chính sách Hành động phía Đông và chính sách đối ngoại tăng cường hội nhập quốc tế của Việt Nam. Tuy nhiên, hai nước vẫn phải còn vượt qua một số thử thách như khoảng cách địa lý và khó khăn phương tiện đi lại, các gói học bổng và chương trình hỗ trợ văn hoá đòi hỏi kinh phí lớn. Do đó, lãnh đạo và Chính phủ hai nước cần tiếp tục quan tâm đến sự phát triển của hợp tác văn hoá và giáo dục giữa hai nước. Thêm vào đó, các viện nghiên cứu, các trường đại học chủ động hơn nữa trong việc hợp tác, nghiên cứu và đẩy mạnh ký kết các hiệp định về hợp tác văn hoá - giáo dục. Với những kết quả đạt được của hai nước trên lĩnh vực hợp tác văn hoá - giáo dục, có thể tin rằng, quan hệ Việt Nam - Ấn Độ sẽ ngày càng phát triển mạnh mẽ trong những năm tiếp theo, góp phần nâng cao hơn nữa vị thế của mỗi nước cũng như tăng cường ổn định và phát triển ở khu vực châu Á - Thái Bình Dương.

Tài liệu tham khảo

- Allison, G. (2020). *Định mệnh chiến tranh liệu Mỹ và Trung Quốc có tránh được bẫy Thucydides?* (Nguyễn Thế Phương & Vũ Thị Lanh). Chính trị Quốc gia.
- Báo Điện tử Chính phủ. (2016). *Thủ tướng Ấn Độ Narendra Modi thăm Việt Nam*. <https://baochinhphu.vn/thu-tuong-an-do-narendra-modi-tham-viet-nam-102208305.htm>
- Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch. (2015). *Ấn Độ tài trợ bảo tồn, tôn tạo khu di tích Mỹ Sơn*. *Báo Tuổi Trẻ*. <https://tuoitre.vn/an-do-tai-tro-bao-ton-ton-tao-khu-di-tich-my-son-700764.htm>
- Hồ, P. (2019). *Bảo tồn di tích Mỹ Sơn trong mối quan hệ hợp tác, hữu nghị Việt Nam - Ấn Độ*. <http://duyxyenrt.vn/di-san-van-hoa-the-gioi-my-son/bao-ton-di-tich-my-son-trong-moi-quan-he-hop-tac-huu-nghi-viet-nam-an-do.html>
- Lan, K. (2017). Ngày Văn hóa Phật giáo Ấn Độ tại Việt Nam sẽ diễn ra từ ngày 16 đến 19/3 tại Vĩnh Phúc. *Báo Điện Tử Đảng Cộng Sản Việt Nam*. <https://dangcongsan.vn/doi-ngoai/ngay-van-hoa-phat-giao-an-do-tai-viet-nam-se-dien-ra-tu-ngay-16-den-19-3-tai-vinh-phuc-429916.html>
- Long, T. G. (2016). *Từ “Chính sách hướng Đông” đến “Hành động phía Đông” và quan hệ đối tác chiến lược Việt Nam - Ấn Độ*. <http://cis.org.vn/article/1577/tu-chinh-sach-huong-dong-den-hanh-dong-phia-dong-va-quan-he-doi-tac-chien-luoc-viet-nam-an-do-phan-1.html>
- Minh, H. (2017). Khai trương Trung tâm Văn hóa Ấn Độ tại Hà Nội. *Báo Đại Đoàn Kết*. <http://daidoanket.vn/khai-truong-trung-tam-van-hoa-an-do-tai-ha-noi-364100.html>
- Minh, K. (2021). Việt Nam là trụ cột chính trong Chính sách hướng Đông của Ấn Độ. *Báo Lao Động*. <https://laodong.vn/thoi-su/viet-nam-la-tru-cot-chinh-trong-chinh-sach-huong-dong-cua-an-do-985133.lao>
- Nga, L. T. H., & Quang, T. H. (2018). Hợp tác Việt Nam - Ấn Độ trên lĩnh vực văn hoá, giáo dục từ khi thiết lập Quan hệ Đối tác Chiến lược Toàn diện đến nay (9/2016-9/2018). *Nghiên Cứu Ấn Độ và Châu Á*, 11, 15-21.
- Nga, L. T. H., & Quỳnh, N. N. (2016). Hợp tác văn hoá Việt Nam - Ấn Độ từ khi hai nước thiết lập quan hệ đối tác chiến lược (2007-2015). *Nghiên Cứu Ấn Độ và Châu Á*, 7, 15-20.
- Quế, N. T. (2019). *Quan hệ Việt Nam với một số nước lớn những năm đầu thế kỷ XXI*. Chính trị Quốc gia.
- Rajendram, D. (2014). India's new Asia-Pacific strategy: Modi acts East (Chiến lược châu Á - Thái Bình Dương mới của Ấn Độ: Modi hành động phương Đông). *Analysis*.
- Sikri, S. (2015). Indian Relations with its Eastern Neighbours, Address at the Bangladesh Enterprise Institute. *Dhaka*. https://mea-gov-in.translate.google.com/SpeechesStatements.htm?dtl/2518/Indias+Relation+s+with+its+Eastern+Neighbours+Address+by+Shri+Rajiv+Sikri+Secretary+Ministry+of+External+Affairs+at+the+Bangladesh+Enterprise+Institute+Dhaka&_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=vi&_x_tr_hl=vi&_x_tr_pto=sc
- Son, N. T. (2015). *Hướng về phía Đông một chiến lược lớn của Ấn Độ*. Chính trị Quốc gia.
- Son, N. T. T. (2022). Quan hệ Việt Nam - Ấn Độ: 50 năm gắn kết hữu nghị. *Tạp Chí Cộng Sản*.

<https://www.tapchiconsan.org.vn/web/guest/quoc-phong-an-ninh-oi-ngoai1/-/2018/825650/quan-he-viet-nam---an-do--50-nam-gan-ket-tinh>

- Thành, Đ. D. (2018). *Chiến lược đối với khu vực Đông Nam Á của Ấn Độ thông qua Chính sách Hành động phía Đông của Thủ tướng Narendra Modi*. Luận văn Thạc sĩ.
- Thảo, N. T. M. (2015). Ấn Độ: Từ chính sách “Hướng Đông” sang chính sách “Hành động ở phía Đông.” *Khoa Học Xã Hội Việt Nam*, 11, 108-113.
- Tiến, T. N. (2020). Sức mạnh mềm” trong chính sách đối ngoại của Ấn Độ thời kỳ Narendra Modi. *Thông Tin Khoa Học Xã Hội*, 8, 26-34.
- Trung, N. X. (2020). Chiến lược của Ấn Độ giai đoạn Thủ tướng Modi: Những điều chỉnh và kết quả. *Nghiên Cứu Ấn Độ và Châu Á*, 8(93), 1-9.
- Vinh, V. X. (2005). Chính sách hướng Đông của Ấn Độ: Các nguyên nhân hình thành. *Nghiên Cứu Đông Nam Á*, 6, 63-69.

THE CULTURAL AND EDUCATIONAL VIETNAM - INDIA COOPERATION UNDER THE “ACT EAST” POLICY’S IMPACTS (2014-2021)

Nguyen Huu Phuc, Nguyen Tuan Binh

Historical Association of Thua Thien Hue province, Vietnam

University of Education, Hue University, Vietnam

Author corresponding: Nguyen Huu Phuc- Email: thienphuc2509history@gmail.com

Article History: Received on 23rd July 2022, Revised on 15th September 2022, Published on 30th September 2022

Abstract: Since 2014, Prime Minister of India Narendra Modi has transformed the “Look East” policy into the “Act East” policy and identified Southeast Asia as an important partner to ensure the strategic interests of this country. Accordingly, India has considered Vietnam as one of the pillars of “Act East” policy and an important partner in the Indo-Pacific vision on the basis of promoting comprehensive cooperation with Vietnam through “hard power” and “soft power”. In the years 2014-2021, Vietnam and India have promoted comprehensive cooperation in all fields, in which, culture - education has become one of the main cooperation fields of the bilateral relations and contributed to the success of India's “Act East” policy. This article analyzes the position and role of Vietnam in India's “Act East” policy and the achievements of cooperation between two countries in the field of culture – education.

Key words: India; Act East; cooperation; culture-education; Vietnam.